

Sociālās integrācijas
valsts aģentūra

Publiskais gada pārskats 2023

Jūrmala, 2024

Saturs

1. Pamatinformācija.....	3
1.2. Aģentūras funkcijas	3
1.3. Aģentūras darbības mērķis un virzieni	4
1.4. Aģentūras īstenotās budžeta programmas un apakšprogrammas	4
1.5. Aģentūras 2023. gada galvenie uzdevumi	5
2. Finanšu resursi un Aģentūras darbības rezultāti.....	6
2.1. Programmas „Valsts sociālie pakalpojumi” apakšprogrammā 05.37.00 „Sociālās integrācijas valsts aģentūras administrēšana un profesionālās un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu nodrošināšana”	6
2.2. Programmas „Eiropas Sociālā fonda (ESF) projektu un pasākumu īstenošana” apakšprogrammas 63.07.00 „Eiropas Sociālā fonda (ESF) īstenotie projekti labklājības nozarē (2014.-2020.)”	7
2.3. Programma “Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana” apakšprogrammas 70.15.00 „Eiropas Savienības programmas Erasmus+ projektu īstenošanas nodrošināšana”	7
2.4. Programma Atveseļošanas un noturības mehānisma (ANM) projektu un pasākumu īstenošana, apakšprogrammas 74.06.00 „Atveseļošanas un noturības mehānisma (ANM) projekti un pasākumi”	8
2.5. Programmas “Nozaru vadība un politikas plānošana” apakšprogramma “Nozares centralizēto funkciju izpilde”	8
2.6. Programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem izlietojums”	9
3. Galvenie 2023.gada notikumi, kas ietekmējuši Aģentūras darbību pārskata gadā	9
3.1. Profesionālās rehabilitācijas pakalpojumi	11
3.1.1. Profesionālās piemērotības noteikšana	12
3.1.2. Izglītība Jūrmalas profesionālajā vidusskolā	14
3.1.3. Studijas Aģentūras Koledžā	14
3.1.4. Karjeras veidošana	15
3.1.5. Transportlīdzekļu pielāgošana	18
3.2. Sociālo pakalpojumu uzskaitē un koordinēšana	19
3.3. Sociālās rehabilitācijas pakalpojumi	21
4. Aģentūras darbības efektivitātes uzlabošana	25
5. Personāls	25
6. Komunikācija ar sabiedrību	27
7. Aģentūras 2024.gadā plānotie uzdevumi	29

Labdien, cienījamais pārskata lasītāj!

Piedāvājam Jums iepazīties ar Sociālās integrācijas valsts aģentūras pārskatu par darbu 2023.gadā.

Sociālās integrācijas valsts aģentūras darbības mērķis ir īstenot valsts politiku personu ar invaliditāti un personu ar funkcionēšanas traucējumiem sociālās integrācijas jomā. Aģentūra sniedz sociālās rehabilitācijas un profesionālās rehabilitācijas pakalpojumus, veicinot personu darbspēju atjaunošanu un uzturēšanu, lai tās iekļautos nodarbinātībā.

Esam pārliecināti, ka 2023.gadā ir sasniegti labi rezultāti, īstenots kvalitatīvs pakalpojums un pilnveidots pakalpojumu saturs, lai to piedāvātu saviem klientiem, vienlaikus paplašinot arī klientu loku.

Aģentūras komandas darbs un rezultāti balstās cilvēkos, profesionalitātē un radošumā. Tāpēc arī turpmāk aģentūras komanda ir gatava jauniem uzdevumiem, radošiem risinājumiem un sadarbībai!

Ar cieņu, -
Sociālās integrācijas valsts aģentūras
direktore
Ilona Jurševska

1. Pamatinformācija

Sociālās integrācijas valsts aģentūra ir labklājības ministra pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas darbojas saskaņā ar 18.12.2012. Ministru kabineta (turpmāk - MK) noteikumiem Nr.914 „Sociālās integrācijas valsts aģentūras nolikums”¹.

1.2. Aģentūras funkcijas

Aģentūra veic Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 15.¹ panta pirmajā daļā noteiktās funkcijas:

- sniedz sociālās rehabilitācijas pakalpojumus (ja nepieciešams, arī veselības aprūpes pakalpojumus) personām, tai skaitā Nacionālo bruņoto spēku karavīriem un zemessargiem, kuri atgriezušies no starptautiskajām operācijām vai no dalības Ziemeļatlantijas līguma organizācijas vai Eiropas Savienības ātrās reaģēšanas jūras spēku komponentēs, ja karavīrs pildījis dienesta pienākumus uz kuģa jūrā ne mazāk kā trīs mēnešus, šo karavīru un zemessargu laulātajiem un bērniem, kuri nav sasnieguši 18 gadu vecumu vai nav pabeiguši vidējās izglītības iestādi, kā arī karavīru un zemessargu faktiskajiem partneriem, ar kuriem karavīram un zemessargam ir kopīgi bērni vai māsasimniecība, Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm un normatīvajos aktos par starptautisko palīdzību noteiktajiem civilajiem ekspertiem;
- sniedz profesionālās rehabilitācijas pakalpojumus un nosaka profesionālo piemērotību personām darbspējīgā vecumā ar invaliditāti, garīga rakstura traucējumiem vai prognozējamu invaliditāti, kā arī profesionālās rehabilitācijas pakalpojumu ietvaros nodrošina transportlīdzekļa vadīšanas apmācību personām, kurām nav medicīnisku pretindikāciju šādai apmācībai;
- koordinē valsts finansētu sociālās rehabilitācijas, profesionālās rehabilitācijas un ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniegšanu;
- īsteno profesionālās pamatizglītības, profesionālās vidējās izglītības, īsā cikla profesionālās augstākās izglītības (koledžas izglītība), profesionālās tālākizglītības un profesionālās pilnveides programmas, sagatavojot speciālistus profesijās, kuras nepieciešamas personām ar invaliditāti sociālās aizsardzības pasākumu veikšanai;

¹ MK noteikumi Nr.914 „Sociālās integrācijas valsts aģentūras nolikums” <https://likumi.lv/ta/id/253732-socialas-integracijas-valsts-agenturas-nolikums>

- sniedz no valsts budžeta finansētu tehnisko palīgīdzekļu pakalpojumu — nodrošina transportlīdzekļa pielāgošanu;
- nosaka profesionālo piemērotību bezdarbniekiem ar invaliditāti vai prognozējamu invaliditāti, kuri saņēmuši NVA nosūtījumu profesionālās piemērotības noteikšanai.

1.3. Aģentūras darbības mērķis un virzieni

Aģentūras darbības mērķis ir īstenot valsts politiku personu ar invaliditāti un personu ar funkcionēšanas ierobežojumiem sociālās integrācijas jomā.²

Aģentūra sniedz šādus pakalpojumus:

- profesionālā rehabilitācija un profesionālās piemērotības noteikšana;
- sociālā rehabilitācija;
- transportlīdzekļu pielāgošana;
- maksas pakalpojumi.

Aģentūra par valsts budžeta finansējumu nodrošina profesionālā rehabilitācijas, sociālās rehabilitācijas un transportlīdzekļu pielāgošanas pakalpojumus, savukārt, maksas pakalpojumus Aģentūra sniedz saskaņā ar 24.09.2013. MK noteikumiem Nr.1002 "Sociālās integrācijas valsts aģentūras maksas pakalpojumu cenrādis"³.

Aģentūra ir NVA sadarbības partneris un no 15.05.2017. līdz 08.12.2023. īstenoja Eiropas Sociālā fonda projektu "Subsidētās darbavietas bezdarbniekiem" (Nr.9.1.1.2/15/I/001) pasākumu „Profesionālās piemērotības noteikšana” bezdarbniekiem ar invaliditāti vai prognozējamu invaliditāti.

Specifisks Aģentūras darbības virziens ir centralizēta valsts finansēts citu institūciju sniegto sociālo pakalpojumu piešķiršana un saņemšanas koordinēšana.

1.4. Aģentūras īstenotās budžeta programmas un apakšprogrammas

- Valsts pasūtījuma programmas „Valsts sociālie pakalpojumi” apakšprogramma 05.37.00 „Sociālās integrācijas valsts aģentūras administrēšana un profesionālās un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu nodrošināšana”;
- Programmas “Eiropas Sociālā fonda (ESF) projektu un pasākumu īstenošana” apakšprogrammas 63.07.00 „ESF īstenotie projekti labklājības nozarē (2014-2020)”. ESF

² MK noteikumi Nr.914 „Sociālās integrācijas valsts aģentūras nolikums” <https://likumi.lv/ta/id/253732-socialas-integrācijas-valsts-āģenturas-nolikums>

³ MK noteikumiem Nr.1002 "Sociālās integrācijas valsts aģentūras maksas pakalpojumu cenrādis" <https://likumi.lv/ta/id/260438-socialas-integrācijas-valsts-āģenturas-maksas-pakalpojumu-cenradis>

projekts "Subsidētās darbavietas bezdarbniekiem" (Nr. 9.1.1.1/15/I/001) un ESF projekts "Profesionālo izglītības iestāžu audzēkņu dalība darba vidē balstītās mācībās un mācību praksēs uzņēmumos"(Nr.8.5.1.0/16/I/001) ;

- Programmas "Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana" apakšprogrammas 70.15.00 „Eiropas Savienības programmas Erasmus+ projektu īstenošanas nodrošināšana” projekts “Profesionālās rehabilitācijas izglītojamo un mācībspēku drošumspējas paaugstināšana” (2022-1-LV01-KA122-VET-000069932) un projekts “Profesionālās izglītības mācībspēku un atbalsta personāla kapacitātes stiprināšana caur starptautisku pieredzi un savstarpējo mācīšanos” (2023-1-LV01-KA122-VET-000146513);
- Programmas ‘Atvēršanas un noturības mehānisma (ANM) projektu un pasākumu īstenošana’ apakšprogrammas 74.06.00 „Atvēršanas un noturības mehānisma (ANM) projekti un pasākumi” projekts “CESPI/LM/014 - RAITI: Rehabilitācija. Atbalsts. Iekļaušana. Tālākizglītība” ;
- Programmas “Nozaru vadība un politikas plānošana” apakšprogramma 97.02.00 “Nozares centralizēto funkciju izpilde”;
- Programma 99.00.00 ”Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”.

1.5. Aģentūras 2023. gada galvenie uzdevumi

Aģentūrai noteiktie darbības rezultāti, rezultatīvie rādītāji un to izpilde (1.tab.):

1.tabula

Uzdevums	Rezultāts
Personām ar prognozējamu invaliditāti un invaliditāti sniegts sociālpsiholoģiskais atbalsts un vispusīga informācija par profesionālās rehabilitācijas un darba iespējām	2927
Personas ar prognozējamu invaliditāti, invaliditāti vai funkcionēšanas traucējumiem, kurām noteikta profesionālā piemērotība	370
Personas ar prognozējamu invaliditāti, invaliditāti vai funkcionēšanas traucējumiem, kuras saņēmušas profesionālās rehabilitācijas pakalpojumu	363
Personas, kuras studējušas profesijās, kuras nepieciešamas personu ar invaliditāti sociālās aizsardzības pasākumu veikšanai (surdotulki)	25
Personu īpatsvars, kuras pēc profesionālās rehabilitācijas pakalpojuma saņemšanas iekārtojušās darbā (%)	30
Personām ar prognozējamu invaliditāti un invaliditāti uzlabotas mobilitātes iespējas: pielāgoti automobiļi	30

Sociāli rehabilitētās personas ar funkcionēšanas traucējumiem darbības vecumā, pēc darbības vecuma, kuras strādā, Černobiļas atomelektrostacijas avārijas seku likvidēšanas dalībnieki, Černobiļas atomelektrostacijas avārijas seku rezultātā cietušās personas, politiski represētās personas un personas ar prognozējamu invaliditāti	2557
Sociāli rehabilitētie Nacionālo bruņoto spēku karavīri pēc atgriešanās no starptautiskajām operācijām	219
Personu, kas apmierinātas ar profesionālās piemērotības noteikšanas pakalpojumu, īpatsvars respondentu skaitā (%)	92
Personu, kas apmierinātas ar profesionālās rehabilitācijas pakalpojumu, īpatsvars respondentu skaitā (%)	88
Personu, kas apmierinātas ar sociālās rehabilitācijas pakalpojumu, īpatsvars respondentu skaitā (%)	99

2. Finanšu resursi un Aģentūras darbības rezultāti

Aģentūrai 2023.gadā valsts budžeta programmu un projektu realizācijai piešķirts finansējums EUR 8 404 502 apmērā. Izdevumu faktiskā izpilde bija EUR 8 399 541 jeb 99.94%.

2.1. Programmas „Valsts sociālie pakalpojumi” apakšprogrammā 05.37.00 „Sociālās integrācijas valsts aģentūras administrēšana un profesionālās un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu nodrošināšana”

2.tabula

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2022.gadā faktiskā izpilde EUR	2023.gadā	
			Plāns EUR	Faktiskā izpilde EUR
1.	Resursi izdevumu segšanai	6577412	7994678	7795691
1.1.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	5884007	7194115	7194115
1.2.	Ieņēmumi no maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	560051	585000	391192
1.3.	Transferti	133354	215563	210384
2.	Izdevumi -kopā	6477660	7994678	7794711
2.1.	Atlīdzība	4306558	5257758	5257758
2.2.	Preces un pakalpojumi	2108853	2439901	2295613
2.3.	Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	6839	12003	8760
2.4.	Kapitālie izdevumi	151410	281016	228580
2.5.	Starptautiskā sadarbība	4000	4000	4000
	Finansiālā bilance	248	0	980

Maksas pakalpojumu un citu pašu ieņēmumu naudas līdzekļu atlikumu izmaiņas	248	0	980
--	-----	---	-----

Ieņēmumu faktiskā izpilde 2023.gadā ir EUR 7 795 691 apmērā jeb 97.5% pret plānoto. Faktiski pret pieejamiem līdzekļiem finansējums izlietots EUR 7 794 711 jeb 99.98%.

2.2. Programmas „Eiropas Sociālā fonda (ESF) projektu un pasākumu īstenošana” apakšprogrammas 63.07.00 „Eiropas Sociālā fonda (ESF) īstenotie projekti labklājības nozarē (2014.-2020.)”

3.tabula

Nr. p.k.	Finanšu rādītāji	2022.gadā faktiskā izpilde EUR	2023.gadā	
			Plāns EUR	Faktiskā izpilde EUR
1.	Resursi izdevumu segšanai	141013	167521	167521
1.1.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	141013	167521	167521
2.	Izdevumi - kopā	141013	167521	165065
2.1.	Atlīdzība	111311	128781	127652
2.2.	Preces un pakalpojumi	26385	38500	37263
2.3.	Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	0	240	150
2.4.	Kapitālie izdevumi	3317	0	0
	Slēgtie budžeta asīgnējumi	703	0	2456

Ieņēmumu faktiskā izpilde 2023.gadā ir EUR 165 065 apmērā jeb 98.5% pret plānoto. Faktiski pret pieejamiem līdzekļiem finansējums izlietots EUR 165 065 apmērā jeb 100% (3.tab.).

2.3. Programma “Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana” apakšprogrammas 70.15.00 „Eiropas Savienības programmas Erasmus+ projektu īstenošanas nodrošināšana”

4.tabula

Nr. p.k.	Finanšu rādītāji	2022.gadā faktiskā izpilde EUR	2023.gadā	
			Plāns EUR	Faktiskā izpilde EUR
1.	Resursi izdevumu segšanai	22068	27520	27520
1.1.	Transferti	22068	27520	27520
2.	Izdevumi - kopā	0	49588	30515
2.1.	Atlīdzība	0	0	0
2.2.	Preces un pakalpojumi	0	49588	30515

2.3.	Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	0	0	
2.4	Kapitālie izdevumi	0	0	0
	Finansiālā bilance	22068	-22068	-2995
	Ārvalstu finanšu palīdzības naudas līdzekļu atlikums uz gada beigām	22068		19073

Ieņēmumu faktiskā izpilde 2023.gadā ir EUR 27520 apmērā jeb 100% pret plānoto. Faktiski pret pieejamiem līdzekļiem finansējums izlietots EUR 30515 apmērā jeb 61.5% (4.tab.).

2.4. Programma Atveseļošanas un noturības mehānisma (ANM) projektu un pasākumu īstenošana, apakšprogrammas 74.06.00 „Atveseļošanas un noturības mehānisma (ANM) projekti un pasākumi”

5.tabula

Nr. p.k.	Finanšu rādītāji	2022.gadā faktiskā izpilde EUR	2023.gadā	
			Plāns EUR	Faktiskā izpilde EUR
1.	Resursi izdevumu segšanai	117206	348900	348900
1.1.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	117206	348900	348900
2.	Izdevumi - kopā	117206	348900	344380
2.1.	Atlīdzība	90719	94346	90679
2.2.	Preces un pakalpojumi	26487	91893	91041
2.3.	Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	0	0	0
2.4	Kapitālie izdevumi	0	162661	162660
	Slēgtie budžeta asinējumi	300168	0	4520

Ieņēmumu faktiskā izpilde 2023.gadā ir EUR 348 900 apmērā jeb 100% pret plānoto. Faktiski pret pieejamiem līdzekļiem finansējums izlietots EUR 344 380 apmērā jeb 98.7% (5.tab.).

2.5. Programmas “Nozaru vadība un politikas plānošana” apakšprogramma “Nozares centralizēto funkciju izpilde”

6.tabula

Nr. p.k.	Finanšu rādītāji	2022.gadā faktiskā izpilde EUR	2023.gadā	
			Plāns EUR	Faktiskā izpilde EUR
1.	Resursi izdevumu segšanai	52006	58071	58071
1.1.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	52006	58071	58071
2.	Izdevumi - kopā	52006	58071	58071

2.1.	Atlīdzība – darba devēja izdevumi veselības, dzīvības un nelaimes gadījumu apdrošināšanai	52006	58071	58071
------	---	-------	-------	-------

Ieņēmumu faktiskā izpilde 2023.gadā ir EUR 58 071 apmērā jeb 100% pret plānoto. Faktiski pret pieejamiem līdzekļiem finansējums izlietots EUR 58 071 apmērā jeb 100,0% (6.tab.).

2.6. Programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem izlietojums”

7.tabula

Nr. p.k.	Finanšu rādītāji	2022.gadā faktiskā izpilde EUR	2023.gadā	
			Plāns EUR	Faktiskā izpilde EUR
1.	Resursi izdevumu segšanai	8244	6799	6799
1.1.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	8244	6799	6799
2.	Izdevumi - kopā	8244	6799	6799
2.1.	Atlīdzība	8244	6799	6799

Ieņēmumu faktiskā izpilde 2023.gadā ir EUR 6 799 apmērā jeb 100% pret plānoto. Faktiski pret pieejamiem līdzekļiem finansējums izlietots EUR 6 799 apmērā jeb 100% (7.tab.).

3. Galvenie 2023.gada notikumi, kas ietekmējuši Aģentūras darbību pārskata gadā

Nodrošināti kvalitatīvi sociālās rehabilitācijas un profesionālās rehabilitācijas pakalpojumi, profesionālās piemērotības noteikšanas pakalpojums, transportlīdzekļu pielāgošanas pakalpojums un citi atbalsta pakalpojumi. Galvenie notikumi, kas ietekmējuši Aģentūras darbību pārskata gadā:

- Aģentūras darbību arī 2023.gadā būtiski ietekmēja Krievijas iebrukums Ukrainā, kas ietekmēja pakalpojumu cenu kāpumu;
- Aģentūras sniedza sociālās rehabilitācijas pakalpojumu Ukrainas civiliedzīvotājiem (rehabilitācijas pakalpojumi – 49 personām);
- Aģentūra īsteno Eiropas Atveseļošanās un noturības mehānisma plāna 3.1.2.4.i. investīcijas „Sociālās un profesionālās rehabilitācijas pakalpojumu sinerģiska attīstība cilvēku ar funkcionāliem traucējumiem drošumspejas veicināšanai” projektu “RAITI. Rehabilitācija.

Atbalsts. Iekļaušana. Tālākizglītība.”⁴. 2023.gadā Aģentūra uzsākusi neformālo aprūpētāju apmācības. Izstrādāti un akceptēti būvniecības ieceres dokumenti Slokas ielas 61, Jūrmala pārbūvei un Dubultu pr.71, Jūrmala energoefektivitātes paaugstināšanai. Aizkavējusies būvdarbu uzsākšana. Novirzes no plānotā laika grafika Infrastruktūras pilnveides darbībās saistītas ar nepieciešamo papildus laiku būvniecības ieceres dokumentācijas skaņošanai ar VSIA “Šampētera nams” un līguma izbeigšanu ar pilnsabiedrību “VELVE, Moduls engineering”;

- Aģentūra ir sadarbības partneris NVA un īsteno ESF Projekta aktivitāti “Profesionālās piemērotības noteikšana”⁵. 2023.gadā pakalpojums nodrošināts **167** mērķa grupas klientiem. Pārskata periodā ESF projekts noslēdzās. Kopumā ESF projekta laikā no 2016. gada līdz 2023.gadam profesionālās piemērotības noteikšana sniegta **1131** bezdarbniekiem ar invaliditāti, bet izglītības ieguvu kādā no profesionālās izglītības programmām profesionālās rehabilitācijas pakalpojuma ietvaros uzsāka **184** bezdarbnieki;
- spēkā stājās MK noteikumu Nr.578⁶ grozījumi, kas atvieglo pieteikšanos sociālās rehabilitācijas pakalpojumam par valsts budžeta līdzekļiem un dod iespēju pakalpojumu saņemt plašākam personu lokam;
- sadarbībā ar Labklājības ministriju izstrādāts un apstiprināts profesijas standarts “Surdotulks”;
- īstenots ESF projekts “Profesionālo izglītības iestāžu audzēkņu dalība darba vidē balstītās mācībās un mācību praksēs uzņēmumos” (Nr.9.1.4.1/16/I/001) sadarbībā ar LDDK. Pārskata periodā 23 personas ir iesaistījušās mācību praksēs uzņēmumos;
- uzsākts pilotprojekts, īstenojot informācijas tehnoloģiju studiju programmu sadarbībā ar Rīgas tehnisko koledžu. Pilotprojektā dalību uzsācis 1 profesionālās rehabilitācijas klients;
- turpinājās darbs pie Aģentūras izglītības iestāžu darbības optimizēšanas, apvienojot Jūrmalas profesionālo vidusskolu un Koledžu vienā izglītības iestādē – Sociālās integrācijas valsts aģentūras koledža;
- atbilstoši Aģentūras darba plānā 2023.gadam noteiktajiem uzdevumiem, veikta pielāgotas vides un infrastruktūras uzturēšana, kā arī turpinājās Aģentūras IS pilnveidošana, veicinot kvalitatīvu datu uzkrāšanu un administratīvā sloga mazināšanu;

⁴ apmācības tuviniekiem ir iekļautas kā labās prakses piemērs EPR veiktajā pētījumā “Ensuring rights-based services for people with a disability. EPR members’ challenges and success stories”

(<https://www.epr.eu/publications/epr-study-ensuring-rights-based-services-for-people-with-a-disability-epr-members-challenges-and-success-stories/>)

⁵ ESF projekts “Subsidētās darba vietas bezdarbniekiem” Nr. 9.1.1.1/15/I/001 pasākuma „Profesionālās piemērotības noteikšana”

⁶ 2019.gada 3.decembra Ministru kabineta noteikumi Nr.578 “Noteikumi par sociālās rehabilitācijas pakalpojuma saņemšanu no valsts budžeta līdzekļiem sociālās rehabilitācijas institūcijā”

- Aģentūra aktīvi darbojas starptautiskajā asociācijā “Eiropas rehabilitācijas platforma”, piedaloties darba grupās, meistarklasēs, semināros kā dalībnieki un arī kā eksperti.

3.1. Profesionālās rehabilitācijas pakalpojumi

Personām ar invaliditāti vai prognozējamu invaliditāti, vai funkcionēšanas traucējumiem Aģentūra sniedz iespēju apgūt jaunu profesiju vai pilnveidot profesionālās zināšanas un prasmes, īstenojot profesionālās rehabilitācijas pakalpojumu, kas ietver šādas darbības:

- profesionālās piemērotības noteikšana – pakalpojumu var saņemt gan kā atsevišķu pakalpojumu, gan kā profesionālās rehabilitācijas sastāvdaļu;
- profesionālās kvalifikācijas iegūšana vai profesionālā pilnveide, apgūstot kādu no izglītības programmām Aģentūras Koledžā un Jūrmalas profesionālajā vidusskolā;
- individuāla sociālā rehabilitācija;
- individuāls rehabilitācijas plāns;
- atbalsts darba meklēšanā pēc profesionālās izglītības iegūšanas.

Aģentūra sniedz profesionālās rehabilitācijas pakalpojumu personām ar invaliditāti, prognozējamu invaliditāti vai funkcionēšanas traucējumiem, kura ietvaros sniedz iespēju iegūt profesionālo kvalifikāciju Aģentūras izglītības iestādēs – Jūrmalas profesionālajā vidusskolā un Aģentūras koledžā. No 2024.gada 18.aprīļa Aģentūras izglītības iestādes ir apvienotas un turpmāk profesionālās rehabilitācijas pakalpojumu īsteno Aģentūras Koledža.

2023.gadā profesionālās rehabilitācijas pakalpojumu Aģentūra sniedza **388** personām, kuras uzsāka vai turpināja izglītību kādā no profesionālās izglītības programmām. Studiju programmā “Surdotulks” studēja **25** studējošie.

Izglītības iestādes absolvēja **97** absolventi, no tiem darbā iekārtojās **31** (32%) audzēkņu, kas ir 75% no plānotā rezultāta (darbā iekārtojušies 40% absolventu), turpina izglītību 7 absolventi, bet aktīvi meklē darbu (reģistrējušies NVA) – 17 absolventi. Kopumā 2023.gadā Aģentūra īstenoja **26** profesionālās izglītības programmas, attiecīgi 7 studiju programmas un 19 zemāka līmeņa profesionālās izglītības programmas.

2023.gadā **28** profesionālās rehabilitācijas klienti uzsāka auto apmācību, lai iegūtu B kategorijas autovadītāja tiesības.

Profesionālās rehabilitācijas klientiem un speciālistiem ir iespēja piedalīties Erasmus+ programmās. 2023.gadā Aģentūras speciālisti un divi profesionālās tālākizglītības programmas “Ēdināšanas pakalpojumi” (kvalifikācija “Pavāra palīgs”) izglītojamie piedalījās Erasmus+ mobilitātes pieredzes apmaiņā *Astangu Kutserehabilitatsiooni Keskus* profesionālās rehabilitācijas centrā, kur ne tikai ieguva jaunas zināšanas un pieredzi, bet arī dalījās ar savām prasmēm un latviešu ēdienu receptēm.

Aģentūra regulāri veic klientu apmierinātības ar pakalpojumu monitoringu. 2023.gadā ar profesionālās piemērotības noteikšanas pakalpojumu pilnībā apmierināti bija 92% klientu, bet ar profesionālās rehabilitācijas pakalpojumu – 88% klientu.

3.1.1. Profesionālās piemērotības noteikšana

Profesionālās piemērotības noteikšana ir pakalpojums par valsts budžeta līdzekļiem personām ar invaliditāti vai prognozējamu invaliditāti, vai funkcionēšanas traucējumiem, kuri ir motivēti apgūt profesiju, pārkvalificēties vai pilnveidot profesionālās zināšanas un prasmes Aģentūras koledžas un Jūrmalas profesionālās vidusskolas īstenotajās profesionālās izglītības programmās. Profesionālās piemērotības noteikšanas laikā speciālisti (ārsts, psihiatrs, psihologi, ergoterapeits, fizioterapeits, pedagogi, sociālais darbinieks, karjeras konsultants u.c.) veic personas profesionālās piemērotības noteikšanu, kuras laikā noskaidro personas intereses un motivāciju mācīties, vispārējās spējas un zināšanas, prasmes un iemaņas, veselības stāvokļa atbilstību izvēlētajai profesijai, intelektuālās spējas, kas ļauj prognozēt iespējas apgūt mācību vielu, personas individuāli psihofizioloģiskās īpašības, to atbilstību izvēlētajai profesijai u.c. faktorus, lai palīdzētu personai izvēlēties piemērotāko karjeras attīstības virzienu.

Profesionālās piemērotības noteikšanas laikā pretendenti speciālistu vadībā veic teorētiskus un praktiskus uzdevumus, individuālās un grupas pārrunas, kas ļauj prognozēt spējas uztvert, saprast, apgūt jaunu – gan vispārēju, gan profesijai specifisku – informāciju, kā arī profesionāli svarīgo īpašību esamību. Pakalpojuma laikā speciālisti nodrošina klientu informēšanu, apzināšanu un motivēšanu attīstīt profesionālo karjeru. Profesionālās piemērotības noteikšanas laikā, izvērtējot nepieciešamību, par valsts budžeta līdzekļiem tiek nodrošināta arī izmitināšana dienesta viesnīcā un ēdināšana.

2023.gadā profesionālās piemērotības noteikšanas pakalpojumu saņēma **370** personas, no tām 192 sievietes un 178 vīrieši. Pakalpojumu attālināti saņēma 8 personas un klātienē attiecīgi 362 personas.

8.tabula

PPN ieteikumi dalījumā pa invaliditātes grupām un dzimumu

Dzim.	I	%	II	%	III	%	Bērns	%	FT	%
Siev.	16	48	93	49	54	67	9	25	20	63
Vīr.	17	52	95	51	27	33	27	75	12	37
Kopā	33	9	188	51	81	22	36	10	32	8

Ar I un II grupas invaliditāti profesionālās piemērotības noteikšanas pakalpojumu saņēma **221** persona, kas ir **60%** no pakalpojumu saņēmušo personu skaita, attiecīgi ar III grupas invaliditāti pakalpojumu saņēma 22% personas, bērns invalīds – 10%, bet personas ar funkcionēšanas traucējumiem – 8% .

2023.gadā ESF Projekta aktivitātes “Profesionālās piemērotības noteikšana”⁷ ietvaros pakalpojums nodrošināts **167** mērķa grupas klientiem – 114 sievietēm un 53 vīriešiem (9.tab.). ESF projekta ietvaros pakalpojumu saņēma 47% personas ar I un II grupas invaliditāti un 52% personas ar III grupas invaliditāti, kā arī 1% personas ar prognozējamu invaliditāti (9.tab.).

9.tabula

PPN ieteikumi dalījumā pa invaliditātes grupām ESF Projektā

Inv.gr.	I	%	II	%	III	%	Prognoz.	%
	2	1	77	46	88	52	2	1

2023.gadā profesionālās piemērotības noteikšanas laikā **352** personām (95%) sniegts ieteikums saņemt profesionālās rehabilitācijas pakalpojumu: studēt Koledžā ieteikts **74** personām (21%) (48 sievietes un 26 vīrieši), bet apgūt kādu no zemāka līmeņa profesionālās izglītības programmām Jūrmalas profesionālajā vidusskolā ieteikts **278** personām (79%) (139 sievietes un 139 vīrieši) (10.tab.).

10.tabula

Ieteikumi dalījumā pa invaliditātes grupām un izglītības iestādēm

	Ietei- kumi	%	I gr.	%	II gr.	%	III gr.	%	Bērns	%	FT	%
JPV	278	79	17	6	144	52	60	22	32	11	25	9
Koledža	74	21	12	16	36	49	20	27	-		6	8
Kopā	352		29	8	180	51	80	23	32	9	31	9

Saskaņā ar sadarbības līgumu ar NVA, profesionālās piemērotības noteikšanas pakalpojumu bezdarbniekiem ar invaliditāti Aģentūra sniedza ESF projekta “Subsidētās darbavietas bezdarbniekiem” ietvaros. 2023.gadā profesionālās piemērotības noteikšanas pakalpojums sniegts **167** bezdarbniekiem ar invaliditāti: 34 personas (20%) saņēma ieteikumu iegūt profesionālo kvalifikāciju kādā no Koledžas studiju programmām; 92 personas (55%) saņēma ieteikumu mācīties kādā no Jūrmalas profesionālās vidusskolas izglītības programmām un trīs

⁷ ESF projekts “Subsidētās darba vietas bezdarbniekiem” Nr. 9.1.1.1/15/I/001 pasākuma „Profesionālās piemērotības noteikšana”

personas (2%) saņēma ieteikumu gan studēt, gan mācīties kādā no Koledžā pieejamām izglītības programmām.

Lai informētu par Aģentūras pakalpojumiem, 2023.gadā apzinātas un informētas **2927** personas.

Aģentūra pastāvīgi pilnveido profesionālās piemērotības noteikšanas pakalpojumu, t.sk. aktualizē pakalpojuma saturu. Speciālisti pastāvīgi attīsta profesionālās kompetences, lai nodrošinātu kvalitatīvu un vispusīgu pakalpojumu.

Aģentūra sadarbojas ar NVO un uzklausa ieteikumus pakalpojuma pilnveidošanai, nodrošinot tā pieejamību dažādām mērķa grupām.

3.1.2. Izglītība Jūrmalas profesionālajā vidusskolā

2023.gadā profesionālās rehabilitācijas pakalpojumu Jūrmalas profesionālajā vidusskolā uzsāka vai turpināja mācības **195** audzēkņi. Izglītojamie apguvuši arodizglītības, profesionālās vidējās izglītības, tālākizglītības un profesionālās pilnveides izglītības programmas.

2023.gadā Jūrmalas profesionālo vidusskolu absolvēja **87** izglītojamie. Apliecības par profesionālās pilnveides un tālākizglītības kursu beigšanu saņēma **71** (82%) izglītojamie, par profesionālās vidējās izglītības programmas apguvi – **4** (4%), par arodizglītības programmu apguvi **12** (14%) izglītojamie (4.att.). Viena persona skolu beidza ar sekmju izziņu.

Profesionālās rehabilitācijas pakalpojuma mērķis ir veicināt absolventu nodarbinātību un motivēt, ka 40% no Aģentūras izglītības iestāžu absolventiem kļūst par nodarbinātām personām. No 87 absolventiem 2023.gadā darba ņēmēja statusu ieguva **24** (28%) personas.

3.1.3. Studijas Aģentūras Koledžā

2023.gadā Koledžā profesionālās rehabilitācijas pakalpojuma ietvaros studijas uzsāka vai turpināja **193** studenti, t.sk. **25** studiju programmas “Surdotulks” studenti. Koledža īsteno piecus studiju virzienus un septiņas īsā cikla profesionālās augstākās izglītības programmas, kas realizētas divās studiju formās - pilna laika klātienē un nepilna laika neklātienē.

Studiju programmas “Informācijas tehnoloģijas” un “Lietišķo sistēmu tehnoloģijas” Koledža īsteno sadarbībā ar citām augstskolām. 2023.gadā pilotprojekta veidā studijas Rīgas tehniskajā koledžā veiksmīgi uzsāka viens students, bet rehabilitāciju, psihosociālo un karjeras atbalstu students saņem Aģentūrā.

2023.gadā Koledžu absolvēja **14** studenti, t.sk. **4** studiju programmas “Surdotulks” studenti. Studenti ieguva pirmā līmeņa augstāko profesionālo izglītību šādās studiju programmās:

- „Grāmatvedība un nodokļi” - 2 absolventi;

- „Komerccarbības speciālists” - 4 absolventi;
- „Lietišķo sistēmu programmatūra” - 1 absolventi;
- “Informācijas tehnoloģijas” – 2 absolventi;
- „Surdotulks” – 4 absolventi;
- „Viesnīcu servisa vadība” - 1 absolventi.

Aģentūras mērķis ir veicināt absolventu nodarbinātību un motivēt, ka 40% no absolventiem kļūst par nodarbinātām personām. No 10 profesionālās rehabilitācijas klientiem, kuri 2023.gadā absolvēja Koledžu, darba ņēmēja statusu ieguva 5 (50%) personas.

3.1.4. Karjeras veidošana

Profesionālās rehabilitācijas pakalpojuma nozīmīga sastāvdaļa ir karjeras atbalsts, ko mācību un studiju laikā sniedz divi eksperti karjeras atbalsta jomā.

Karjeras atbalsts ietver mācību un kvalifikācijas prakses, kuras Aģentūras izglītības iestādes organizē un īsteno sadarbībā ar darba devējiem. Pārskata periodā kvalifikācijas prakses nodrošinātas **67** Jūrmalas profesionālās vidusskolas audzēkņiem, ar LDDK līdzfinansējumu **23** audzēkņiem un **52** mācību un kvalifikācijas prakses vietas Koledžas studentiem. Būtiski, ka prakses vietas veido iespējami tuvāk audzēkņu un studentu dzīvesvietai, lai veicinātu audzēkņu nodarbinātību.

Aģentūrai visciešākā sadarbība prakses vietas nodrošināšanā izveidojusies ar *Rīgas Tehnisko universitāti*, *SIA "IT Cloud"*, *SIA "Next Track"*, *SIA "FLORA MAGNOLIJA"*, *AS "Latvijas valsts meži"* un *SIA "Quaesta"* un citiem darba devējiem.

Pēc profesionālās kvalifikācijas iegūšanas sešu mēnešu periodā absolventiem nodrošināts karjeras atbalsts: nodrošināta periodiska saziņa, piedāvāts atbalsts darbā iekārtošanās jautājumu risināšanai, sniegta informācija par aktuālajām vakancēm uzņēmumos atbilstoši iegūtajai kvalifikācijai, sniegts psiholoģiskais atbalsts u.c.

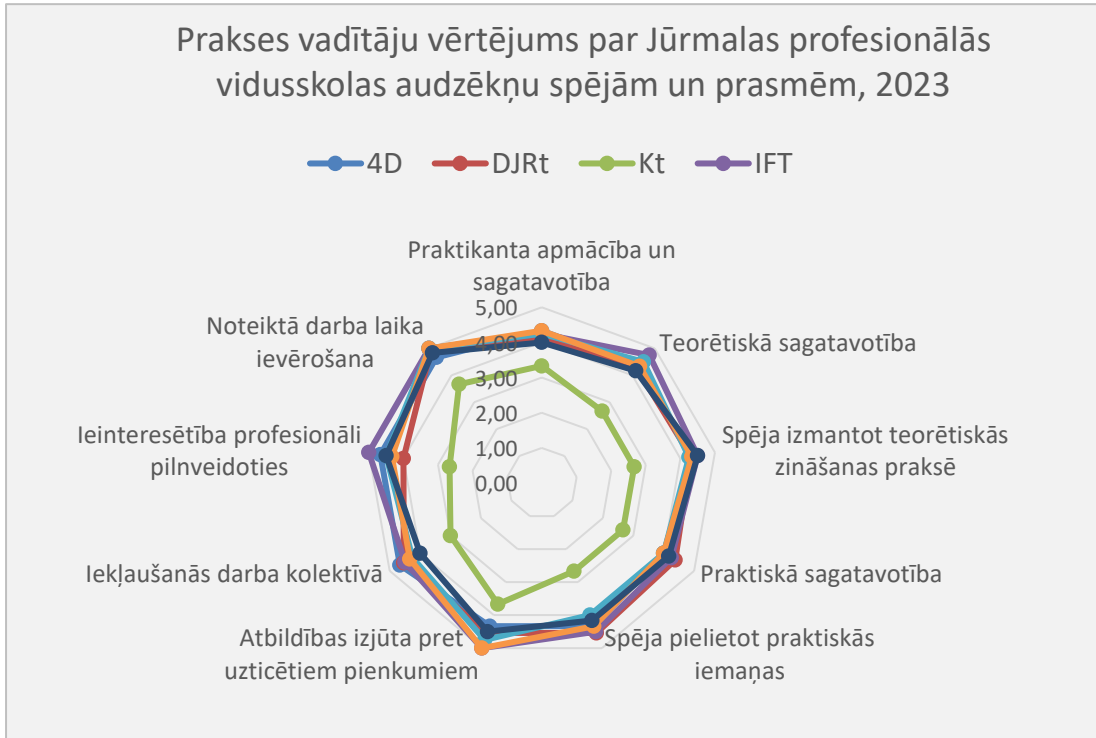
Visvairāk nodarbināti ir Jūrmalas profesionālās vidusskolas izglītības programmu “Datorsistēmas, datubāzes un datortīkli” ar iegūstamo profesionālo kvalifikāciju “Datorsistēmu tehniķis”, programmu “Datoru lietošana” ar profesionālo kvalifikāciju „Informācijas ievadīšanas operators”, programmu „Floristika” ar iegūstamo profesionālo kvalifikāciju „Florists” absolventi. Savukārt, Koledžā visvairāk nodarbināti studiju programmu “Komerccarbības organizācija”, “Grāmatvedība un nodokļi” un “Surdotulks” absolventi.

2023.gadā veikta darba devēju aptauja, kuras rezultāti dod iespēju izvērtēt Jūrmalas profesionālās vidusskolas un Koledžas studentu sagatavotību atbilstoši darba tirgus tendencēm un prasībām. Darba devēju aptaujas rezultāti liecina, ka Jūrmalas profesionālās vidusskolas

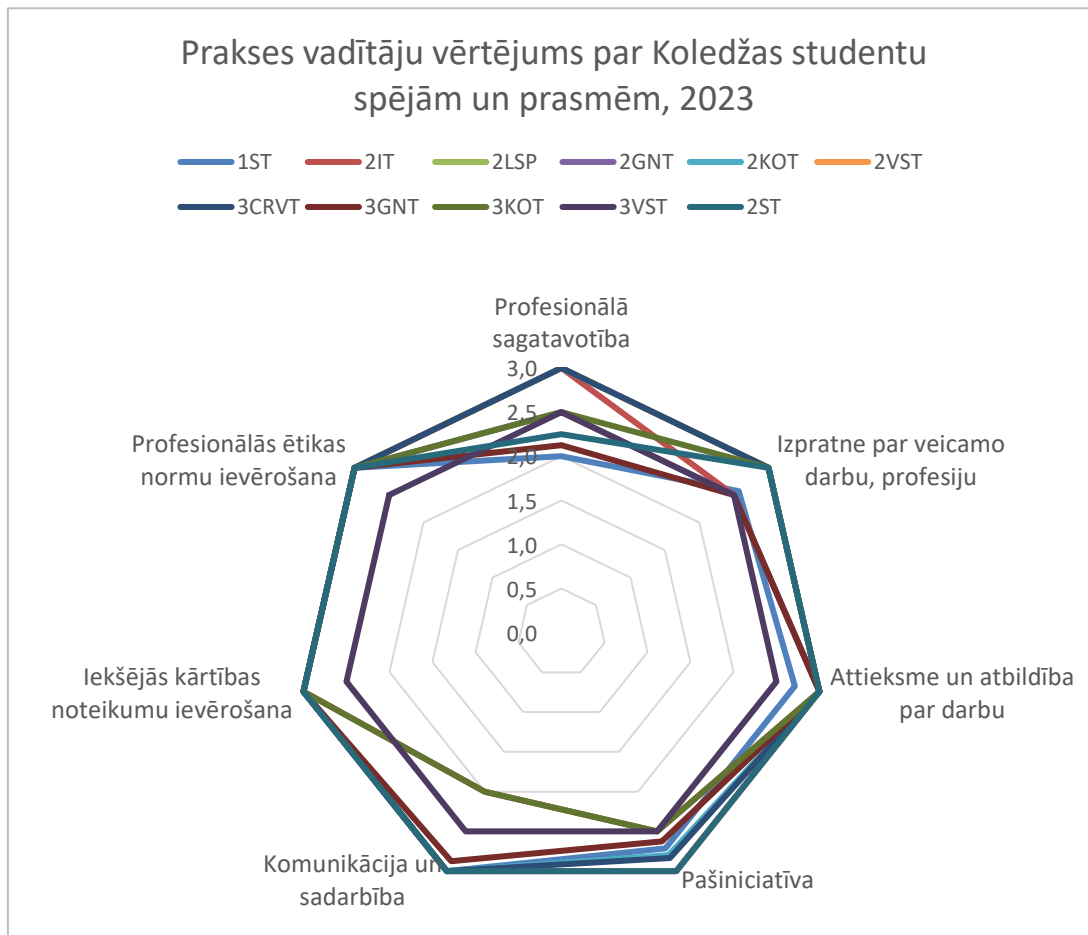

audzēkņiem ir laba teorētiskā sagatavotība, spēja izmantot teorētiskās zināšanas praksē un ieinteresētība profesionāli pilnveidoties, kā arī augsta atbildības izjūta pret uzticētiem pienākumiem (4.att.).

4.attēls

Savukārt, darba devēju aptaujas rezultāti par Koledžas studentu prasmēm liecina, ka ir augsta studentu attieksme un atbildība par darbu, pašiniciatīva un izpratne par veicamo darbu, profesiju (5.att.).

Eksperti karjeras attīstības jomā devās vizītēs uz prakses vietām, lai ar darba devējiem izveidotu turpmāku sadarbību un pārrunātu praktikanta darba iespējas, kā arī aicināja prakses vadītājus dalīties ar ieteikumiem studiju programmas pilnveidošanai atbilstoši darba tirgus aktualitātēm.

Lai sniegtu kvalitatīvu karjeras atbalstu profesionālās rehabilitācijas klientiem, Aģentūras speciālisti regulāri pilnveido profesionālo kvalifikāciju, kā arī iesaistās dažādu biedrību darbā. Aģentūra ir LKAAA biedrs, kuras mērķis ir veicināt Latvijas valsts ekonomikas un iedzīvotāju labklājības stiprināšanai paredzētas karjeras attīstības atbalsta sistēmas veidošanu. LKAAA sadarbojas ar EK Karjeras konsultēšanas un informācijas tīklu - *Euroguidance*. Aģentūras pārstāvji ir iesaistījušies LKAAA darbā, kā arī regulāri piedalās LKAAA organizētajos pasākumos. LKAAA ir resurss gan Aģentūras speciālistiem gūt aktuālo informāciju par jaunām metodēm un tendencēm, gan arī dalās ar savu pieredzi darbā ar personām ar invaliditāti, prognozējamo invaliditāti vai funkcionēšanas traucējumiem.

Profesionālās rehabilitācijas klientu karjeras attīstībai īstenotas individuālās un grupu nodarbības par dažādām tēmām: CV un motivācijas vēstules sagatavošana, darba tiesībām, digitālajām prasmēm, darba pieteikuma veidiem, izglītības iespējām, karjeras lomu cilvēka dzīvē, darba iespējām un atbalstu (sadarbībā ar NVA Jūrmalas filiāles karjeras konsultantu), e-identitātes veidošana, e-paraksta veidošana, tā lietošana ikdienas dzīvē (sadarbībā ar VAS

Latvijas Valsts radio un televīzijas centru) un citas aktivitātes. Organizētas brīvā laika aktivitātes klientiem, lai veicinātu karjeras attīstības prasmes neformālā gaisotnē, piemēram, “Tējas vakars ar karjeras konsultantu”, kur caur spēlēm veicināta vēlme atklāti runāt, atpazīt šķēršļus, pretestību un ierobežojumus, ļaujot apzināties savus resursus un spējas, veicinot motivāciju, vēlmi iesaistīties nodarbinātībā, socializēšanos un prieku.

Sadarbībā ar mācībspēkiem organizētas mācību ekskursijas un veidota audzēkņu un studentu pieredze darba vidē.

Lai mazinātu stereotipus par personu ar invaliditāti nodarbinātību un veicinātu personu ar invaliditāti iekļaušanos darba tirgū, organizēts informatīvi praktisks seminārs darba devējiem "Brančs ar pievienoto vērtību. Profesionālās

6.attēls
SIVA foto

prasmes mūsdienu darba vidē”. Semināra laikā darba devējiem sniegta informācija un praktiski ieteikumi, pieredzes stāsti, lai tiem vieglāk orientēties atbalsta pasākumos, kā arī motivēt personu ar invaliditāti nodarbināšanu. Pasākumā gūtas vairākas vērtīgas atziņas un noskaidrotas svarīgākās darba ņēmēja kompetences, zināšanas un prasmes, ko sagaida darba devējs, kā arī galvenie rīcības soļi, kas jāveic, lai radītu vēlamu darba vidi ikvienam (6.att.).

2023.gadā Eiropas Komisija atzina Aģentūras organizētos branča pasākumus kā labās prakses piemēru, lai mazinātu stereotipus un veicinātu cilvēku ar invaliditāti nodarbinātību, un iekļāva to “Catalogue of positive actions to encourage the hiring of persons with disabilities and combating stereotypes”⁸

3.1.5. Transportlīdzekļu pielāgošana

Valsts apmaksātu transportlīdzekļa pielāgošanas pakalpojumu Aģentūra nodrošina personām ar invaliditāti, kurām Veselības un darbības ekspertīzes ārstu valsts komisija ir noteikusi speciāli pielāgota vieglā automobiļa nepieciešamību. Pakalpojumu par maksu nodrošina fiziskām un juridiskām personām saskaņā ar Aģentūras maksas pakalpojumu cenrādi⁹.

⁸ EUROPEAN COMMISSION Directorate-General for Employment, Social Affairs and Inclusion (European Commission), human European consultancy, 2023. Catalogue of positive actions to encourage the hiring of persons with disabilities and combating stereotypes.

<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8570&furtherPubs=yes>

⁹ MK noteikumiem Nr.1002 ”Sociālās integrācijas valsts aģentūras maksas pakalpojumu cenrādis”
<https://likumi.lv/ta/id/260438-socialas-integracijas-valsts-agenturas-maksas-pakalpojumu-cenradis>

2023.gadā par valsts budžeta līdzekļiem veikta **30** transportlīdzekļu pielāgošana atbilstoši personu ar invaliditāti funkcionēšanas traucējumu veidam.

3.2. Sociālo pakalpojumu uzskaitē un koordinēšana

Aģentūra koordinē šādus valsts finansētus sociālos pakalpojumus:

- Sociālās rehabilitācijas pakalpojumus:
 - 1) personām ar funkcionēšanas traucējumiem darbspējīgā vecumā (no 15 līdz vecuma pensijas piešķiršanas vecumam), kā arī personām ar funkcionēšanas traucējumiem pēc darbspējīgā vecuma, kuras strādā un faktiski veic valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas;
 - 2) politiski represētām personām (tai skaitā Nacionālās pretošanās kustības dalībniekiem);
 - 3) Černobiļas atomelektrostacijas avārijas (turpmāk - ČAES avārija) seku likvidēšanas dalībniekiem un ČAES avārijas seku likvidēšanas rezultātā cietušām personām līdz 18 gadu vecumam;
- sociālās rehabilitācijas pakalpojumus no apreibinošām vielām un procesiem atkarīgiem bērniem;
- sociālās rehabilitācijas pakalpojumus no apreibinošām vielām un procesiem atkarīgiem pieaugušajiem;
- sociālās rehabilitācijas pakalpojumus cilvēku tirdzniecības upuriem;
- ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus bērniem;
- ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus pilngadīgām personām ar smagiem garīga rakstura traucējumiem;
- ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus pilngadīgām neredzīgām personām.

2023.gadā sociālo pakalpojumu koordinēšanas nodrošināšanai Aģentūrā pieņemti **7117** lēmumi (t.sk. vēstules, pieprasījumi): 5141 lēmumi sociālās rehabilitācijas pakalpojumu saņemšanai, 1664 lēmumi ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu saņemšanai, 253 lēmumi sociālās rehabilitācijas pakalpojumu saņemšanai no apreibinošām vielām un procesiem atkarīgiem bērniem, 25 lēmumi sociālās rehabilitācijas pakalpojumu saņemšanai no apreibinošām vielām un procesiem atkarīgiem pieaugušajiem, 34 lēmumi sociālās rehabilitācijas pakalpojumu saņemšanai par cilvēku tirdzniecības upuri atzītām personām.

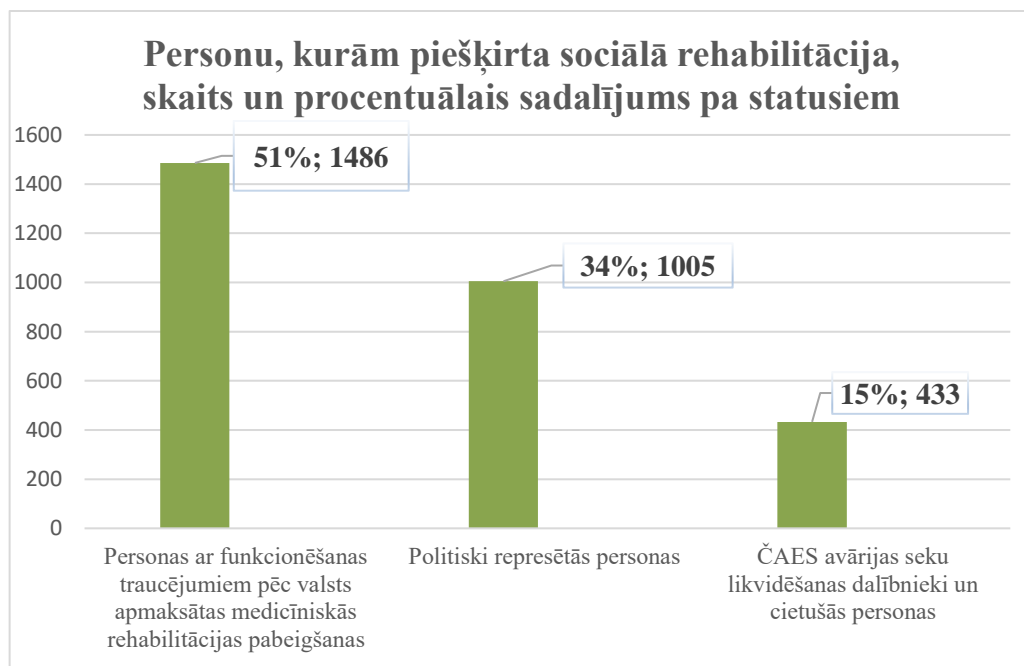
1556 lēmumi pieņemti par uzņemšanu rindā valsts finansētu sociālās rehabilitācijas pakalpojumu saņemšanai, no tiem 1119 lēmumi par politiski represēto personu uzņemšanu rindā, 437 lēmumi par ČAES avārijas seku likvidēšanas dalībnieku un cietušo personu

uzņemšanu rindā (435 ČAES avārijas seku likvidēšanas dalībnieki un 2 seku rezultātā cietušās personas līdz 18 gadu vecumam).

Par valsts finansētu sociālās rehabilitācijas pakalpojumu piešķiršanu pieņemti **2924** lēmumi, t.sk. 1486 personām ar funkcionēšanas traucējumiem pēc valsts apmaksātas medicīniskās rehabilitācijas pabeigšanas (1305 darbspējīgā vecumā, 181 pensijas vecumā strādājošiem), 1005 politiski represētām personām, 433 ČAES avārijas seku likvidēšanas dalībniekiem un cietušajām personām (430 ČAES avārijas seku likvidēšanas dalībniekiem, 3 cietušajām personām līdz 18 gadu vecumam (7.att.).

7.attēls

Par valsts finansētu sociālās rehabilitācijas pakalpojumu piešķiršanu pieņemti **2924** lēmumi, t.sk. 1486 personām ar funkcionēšanas traucējumiem pēc valsts apmaksātas medicīniskās rehabilitācijas pabeigšanas (1305 darbspējīgā vecumā, 181 pensijas vecumā strādājošiem), 1005 politiski represētām personām, 433 ČAES avārijas seku likvidēšanas dalībniekiem un cietušajām personām (430 ČAES avārijas seku likvidēšanas dalībniekiem, 3 cietušajām personām līdz 18 gadu vecumam).

2023.gadā **2,8** reizes pieaudzis personu ar funkcionēšanas traucējumiem pēc valsts apmaksātas medicīniskās rehabilitācijas pabeigšanas pieprasījumu skaits - pakalpojumi piešķirti par **961** personu vairāk kā 2022.gadā (525 personas).

2023.gada beigās sociālās rehabilitācijas pakalpojuma saņemšanai reģistrētas (rindā uzņemtas) **958** personas no divām pakalpojumu saņēmēju grupām: 666 politiski represētās personas, 292 ČAES avārijas seku likvidēšanas dalībnieki un cietušās personas. Personas ar funkcionēšanas traucējumiem pēc valsts apmaksātas ilgtermiņa medicīniskās rehabilitācijas pabeigšanas rindā

netika uzņemtas, jo pakalpojums bija pieejams visām pakalpojumu pieprasījušām personām ar funkcionēšanas traucējumiem.

Pieņemti **465** lēmumi par pilngadīgu personu, kurām nepieciešama ilgstoša sociālā aprūpe un sociālā rehabilitācija, uzņemšanu rindā, kas ir par 26 % vairāk kā 2022.gadā, un 391 lēmums par ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu institūcijā piešķiršanu - 371 lēmums pilngadīgām personām, 20 lēmumi bērniem.

2023.gada beigās rindā pakalpojuma saņemšanai ilgstošās sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās reģistrētas **444** pilngadīgas personas, līdz ar to secināms, ka uz minēto pakalpojumu rindā gaidītāju skaits pieaudzis par **37%**, salīdzinot ar 2022.gada nogali (323 personas).

Sociālās rehabilitācijas pakalpojums piešķirts **21** personai, kuras atzītas par cilvēku tirdzniecības upuriem, 9 personām, kuras atzītas par cilvēku tirdzniecības upuriem, piešķirtas pakalpojumu sniedzēja konsultācijas pēc sociālās rehabilitācijas pakalpojumu kursa beigām, 4 personām piešķirts atbalsts kā personai, kas ar procesa virzītāja lēmumu atzīta par cietušo kriminālprocesa par cilvēku tirdzniecību ietvaros.

Pieņemti **263** lēmumi par sociālās rehabilitācijas pakalpojuma piešķiršanu no apreibinošām vielām un procesiem atkarīgām personām, t.sk. 15 pieaugušajiem pakalpojums sniegts institūcijā un 248 bērniem pakalpojums sniegts dzīvesvietā, kā arī pieņemts 1 lēmums par no apreibinošām vielām un procesiem atkarīgas pieaugušas personas uzņemšanu rindā.

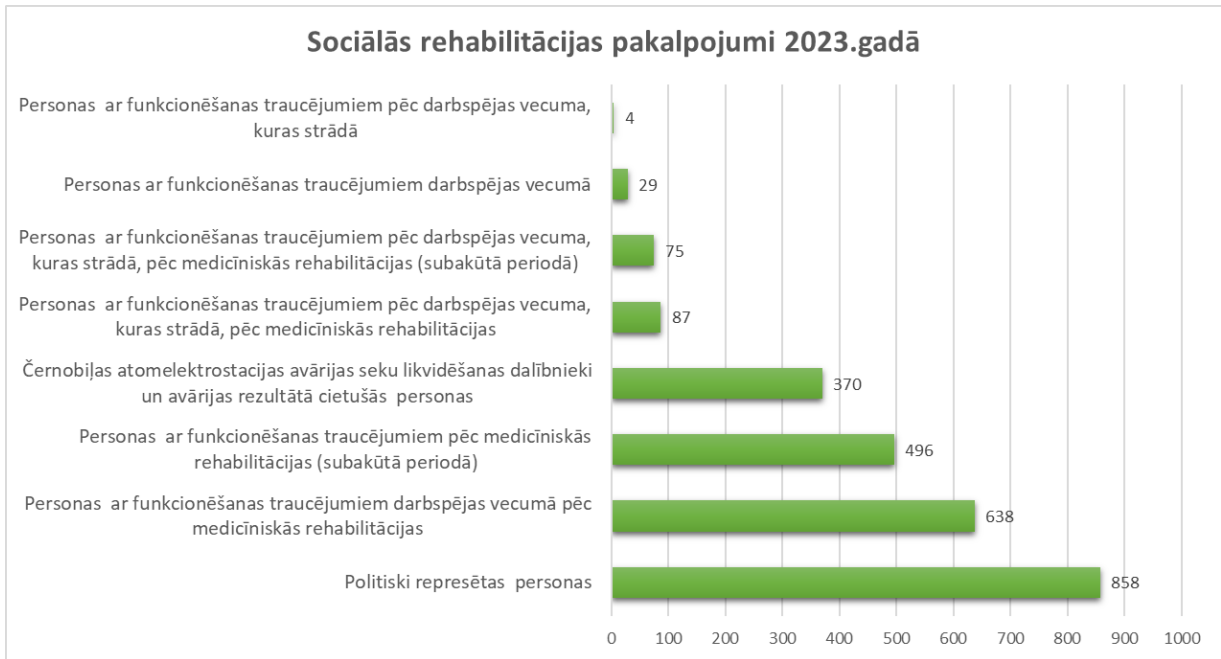
3.3. Sociālās rehabilitācijas pakalpojumi

Sociālā rehabilitācija ir pasākumu kopums, kas vērsts uz personas sociālās funkcionēšanas spēju atjaunošanu vai uzlabošanu, lai nodrošinātu sociālā statusa atgūšanu, dzīves kvalitātes atjaunošanu un uzlabošanu, iekļaušanos sabiedriskās aktivitātēs un atgrieztos darba vidē. Sociālajā rehabilitācijā īpaša nozīme ir psihosociālajam atbalstam, lai palīdzētu personai pārvarēt psiholoģiska rakstura barjeras, celt pašvērtējumu, motivēt aktīvi līdzdarboties personiskajā un sociālajā dzīvē. Sociālās rehabilitācijas pakalpojums ietver multiprofesionālas rehabilitācijas komandas speciālistu (ergoterapeits, fizioterapeits, uztura speciālists, logopēds, mākslas (vizuāli plastiskās, deju un kustību) terapeits, psihologs, brīvā laika organizators, ārsts, medicīnas māsa, atbalsta personāls u.c. speciālisti) konsultācijas, kuru laikā novērtē klienta sociālās funkcionēšanas spējas un sagatavo individuālu sociālās rehabilitācijas plānu. Rehabilitācijas laikā klienti darbojas speciālistu vadītās individuālās vai grupu nodarbībās, uzlabojot pašaprūpes un mobilitātes spējas, kā arī attīstot dažādas sociālās prasmes: saskarsmi un komunikāciju, spēju analizēt situāciju un pieņemt lēmumu, izvirzīt mērķi un plānot darbību tā sasniegšanai, apzināt resursus un prast tos izmantot, kā arī organizēt un mērķtiecīgi pavadīt

savu brīvo laiku. Rehabilitācijas laikā klientiem ir nodrošināta medicīniskā personāla diennakts uzraudzība, aprūpētāja atbalsts un funkcionēšanas spējām piemērota vide. Noslēdzot rehabilitācijas kursu, rehabilitācijas speciālisti atkārtoti izvērtē personas funkcionēšanas spējas un novērtē, vai ir sasniegts rehabilitācijas mērķis, kā arī sagatavo rekomendācijas funkcionēšanas spēju turpmākai saglabāšanai un uzlabošanai personas dzīvesvietā.

2023. gadā sociālās rehabilitācijas pakalpojumus par valsts budžeta līdzekļiem Aģentūra sniedza **2557** personām (8.att.). Dalījumā pa pakalpojuma mērķa grupām, pakalpojumu saņēmuši: **858** politiski represētas personas, **638** personas ar funkcionēšanas traucējumiem darbības vecumā pēc medicīniskās rehabilitācijas, **496** personas ar funkcionēšanas traucējumiem pēc medicīniskās rehabilitācijas (subakūtā periodā), **370** Černobiļas atomelektrostācijas avārijas seku likvidēšanas dalībnieki un avārijas rezultātā cietušās personas, **87** personas ar funkcionēšanas traucējumiem pēc darbības vecuma, kuras strādā, pēc medicīniskās rehabilitācijas, **75** personas ar funkcionēšanas traucējumiem pēc darbības vecuma, kuras strādā, pēc medicīniskās rehabilitācijas (subakūtā periodā), **29** personas ar funkcionēšanas traucējumiem darbības vecumā un **4** personas ar funkcionēšanas traucējumiem pēc darbības vecuma, kuras strādā.

Saskaņā ar valsts noteikto atbalstu Aģentūra 2023. gadā sniedza sociālās rehabilitācijas pakalpojumus **49** Ukrainas civiliedzīvotājiem, t.sk. personām, kuras valsts apmaksātās medicīniskās transportēšanas ietvaros pārvestas no Ukrainas ārstniecības iestādes uz stacionāro ārstniecības iestādi Latvijā un saņem veselības aprūpes pakalpojumus atbilstoši medicīniskās transportēšanas mērķim.

Vērtējot sociālās rehabilitācijas pakalpojuma efektivitāti personām ar funkcionēšanas traucējumiem, secināms, ka 2023. gadā sociālās rehabilitācijas rezultātā funkcionēšanas spējas atbilstoši Bartela indeksa novērtējumam uzlabojušās **29 %** pakalpojuma saņēmēju, savukārt **71 %** pakalpojuma saņēmēju funkcionēšanas spējas atbilstoši Bartela indeksam saglabājas esošajā līmenī. Individuālais sociālās rehabilitācijas mērķis sasniegts **99,5 %** personu, savukārt **0,3 %** mērķis sasniegts daļēji, bet **0,2 %** - netika sasniegts.

Lai noskaidrotu klientu apmierinātību ar saņemto pakalpojumu un priekšlikumus pakalpojuma pilnveidošanai, Aģentūra veic klientu aptauju. 2023. gadā apmierinātības aptaujā piedalījās **52 %** klientu, no kuriem **96 %** bija pilnībā apmierināti ar saņemto sociālās rehabilitācijas pakalpojumu, savukārt **3 %** daļēji apmierināti un sniedza priekšlikumus tā turpmākai uzlabošanai.

2023. gadā Aģentūrā pilnveidots sociālās rehabilitācijas pakalpojuma saturs, ieviešot jaunas metodes sociālā rehabilitētāja darbā ar klientu sociālo prasmju uzlabošanai, piemēram, koučinga profesionālās darba metodes, kas vērstas uz apzinātības palielināšanu un potenciāla atklāšanu, lai klients veiksmīgi virzītos savā ceļā uz mērķa sasniegšanu, izmantojot efektīvu darba struktūru, kā arī ir pilnveidota mērķu izvirzīšanas metode darba spēju uzlabošanai.

Sadarbībā ar *Valakupiai* rehabilitācijas centru (Lietuva) 2023. gada decembrī Aģentūras speciālisti piedalījās apmācībās “*Know How Of Assessing Functional Capacity (FCE) For Vocational Rehabilitation Clients*” un apguva fizisko darba spēju novērtēšanas metodes profesionālajā rehabilitācijā. FCE ir klīniskais instruments, kurā izmanto standartizētu veikspējas testu kopumu, lai novērtētu personas spēju droši veikt ar darbu saistītas darbības. Metode ļaus precīzāk izvērtēt personas fizisko darba spēju piemērotību konkrēta darba/profesijas prasībām, nepieciešamo darba slodzes un darba vides pielāgojumu identificēšanai, kā arī rehabilitācijas mērķu darba spēju atjaunošanai izvirzīšanai. Aģentūra arī iegādājās novērtēšanai nepieciešamo aprīkojumu, kā arī sadarbībā ar Rīgas Stradiņa universitātes maģistra programmas “Rehabilitācija” studējošo veica novērtēšanas instrumenta protokolu sagatavošanu latviešu valodā un metodes psihometrisko īpašību pārbaudi.

4. Aģentūras darbības efektivitātes uzlabošana

Saskaņā ar 2023.gada Aģentūras kvalitātes vadības sistēmas audita plānu, veikti visi plānotie kvalitātes vadības sistēmas auditi. Pārskata periodā veikti 36 auditi, sagatavoti 36 neatbilstību/novērojumu ziņojumi, sniegti 43 ieteikumi iekšējās kontroles sistēmas pilnveidošanai, ieviesti 42 ieteikumi, viens ieteikums nav ieviests.

Aģentūra pastāvīgi pilnveido iekšējās kontroles sistēmu, informācijas tehnoloģijas, risku pārvaldību un uzlabo Aģentūras funkciju izpildes efektivitāti.

5. Personāls

5.1. Amata vietas

Aģentūrā uz 2023.gada 31.decembri bija **278** amatu vietas, t.sk. **7** (2.52%) vispārējā civildienesta ierēdņu amata vietas. Faktiskais darbinieku skaits 321 darbinieks, tai skaitā: Eiropas Atveseļošanās un noturības mehānisma plāna 3.1.2.4.i. investīcijas „Sociālās un profesionālās rehabilitācijas pakalpojumu sinerģiska attīstība cilvēku ar funkcionāliem traucējumiem drošumspējas veicināšanai” projekta “RAITI. Rehabilitācija. Atbalsts. Iekļaušana. Tālākizglītība.” **4** darbinieki.

5.2. Personāla struktūra

2023.gadā Aģentūras personālu veidoja 236 darbinieki – 236 (74%) sievietes un 85 (26%) vīrieši. Lielākā daļa darbinieku ir vecumposmā no 31 līdz 65 gadiem – 270 (84%), bet vecāki par 65 gadiem ir 33 (10%) darbinieki.

Lielākajai daļai nodarbināto ir augstākā izglītība – 140 (44%), maģistra grāds – 70 (22%) un doktora grāds – 4 (1%).

8.tabula

Aģentūras personāls dalījumā pa dzimumiem

Personāls	Vecuma posms (gadi)	Līdz 30	31-45	46-55	56-65	Virs 65
Sievietes	236 (74%)	12	64	69	68	23
Vīrieši	85 (26%)	6	19	25	25	10
Kopā	321	18	83	94	93	33

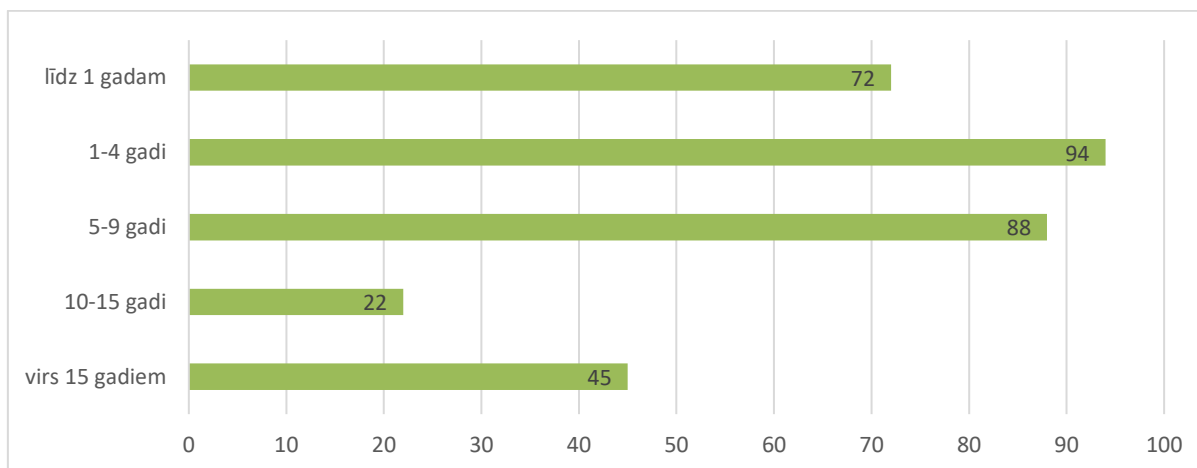

Aģentūras personāls dalījumā pēc izglītības līmeņa

Izglītība	Doktora grāds	Maģistra grāds	Augstākā izglītība	Vidējā profesionālā izglītība	Vidējā vispārējā izglītība	Pamata izglītība
Skaitis	4	70	140	58	44	5
%	1	22	44	18	14	1

2023.gadā 182 (57%) darbinieki no kopējā nodarbināto personu skaita Aģentūrā strādā no viena līdz 9 gadiem, 72 (22%) darbinieki strādā mazāk kā vienu gadu, bet vairāk kā 10 gadus Aģentūrā strādā 67 (21%) darbinieki (9.att.).

9.attēls

5.3. Personāla kustība

2023.gadā pieņemti darbā **108** darbinieki, atbrīvoti – **103** darbinieki.

Atbrīvoti darbinieki saskaņā ar Darba likuma:

- 100.pantu (darbinieka uzteikums) – 16 darbinieki;
- 100.pantu (darbinieku skaita samazināšana) – 4 darbinieki;
- 113.pantu (uz noteiktu laiku noslēgta darba līguma izbeigšanās) – 50 darbinieki;
- 114.pantu (darbinieka un darba devēja vienošanās) – 19 darbinieki;
- 47.pantu (pārbaudes sekas) – 12 darbinieki;
- Valsts civildienesta attiecību izbeigšana – 2 darbinieki.

Personāla mainības līmenis 2023.gadā ir **0,32%**, kas ir par 0,11 procentpunktiem mazāks kā 2022.gadā (0,43%).

5.4. Profesionālā pilnveide

2023.gadā organizēti mācību/kvalifikāciju paaugstināšanas pasākumi:

- kopējie visiem darbiniekiem – ugunsdrošība, darba aizsardzība, IT drošība, digitālā saziņa, personas datu apstrāde;
- mērķgrupām: sociālā darba veicējiem – supervīzijas; pedagogiem, atbalsta un tehniskajam personālām – apmācības bērnu tiesību aizsardzības jomā; ēdināšanas bloka darbiniekiem – pārtikas aprītē nodarbināto personu apmācības;
- Erasmus+ programmas projekta “Profesionālās izglītības mācībspēku un atbalsta personāla kapacitātes stiprināšana caur starptautisku pieredzi un savstarpējo mācīšanos” Nr. 2023-1-LV01-KA122-VET-000146513 ietvaros 8 Aģentūras darbinieki piedalījās profesionālo kompetenču pilnveidē Faro (Portugālē), piedaloties “Leadership skills in school environment” kursa apmācībās;
- Erasmus+ programmas projekta “Profesionālās rehabilitācijas izglītojamo un mācībspēku drošumspējas paaugstināšana” Nr. 2022-1-LV01-KA122-VET-000069932 5 aģentūras speciālisti piedalījās darba ēnošanas mobilitātes aktivitātēs, pilnveidojot praktiskās profesionālās prasmes starptautiskā vidē – Tallinā (Igaunija) un Milānā (Itālijā).

Profesionālās pilnveides kursus ir apmeklējuši **227** (71%) darbinieki.

Aģentūras darbinieki ir apmeklējuši (klātienē/attālināti) **66** kvalifikāciju uzturošos seminārus, kursus un konferences.

6. Komunikācija ar sabiedrību

Aģentūra izmanto dažādus saziņas kanālus, lai informētu sabiedrību par Aģentūras sniegtajiem pakalpojumiem un to saņemšanas kārtību, kā arī par Aģentūras aktualitātēm.

6.1. Informācijas sniegšanas kanāli

Aģentūras tīmekļvietnē www.siva.gov.lv un sociālajos medijos (Facebook un Instagram) tiek regulāri publicēta aktuālā informācija sabiedrībai un Aģentūras mērķauditorijai, klientiem un potenciālajiem klientiem par izmaiņām Aģentūras pakalpojumu piešķiršanas kārtībā, izglītības iespējām un uzņemšanu Koledžā, īstenotajiem projektiem, kā arī Aģentūrā notiekošajām aktivitātēm, pasākumiem un citiem aktuālajiem notikumiem.

Veicinot Latvijas iedzīvotāju informētību par profesionālās piemērotības noteikšanas un profesionālās rehabilitācijas pakalpojumiem, 2023. gadā Aģentūra rīkoja informatīvus pasākumus, izmantojot gan klātienē, gan tiešsaistes kanālus. Pārskata perioda laikā Aģentūras speciālisti piedalījās un organizēja pasākumus:

- “Profesionālās rehabilitācijas dienas” – informatīvs pasākums, lai iepazīstinātu interesentus ar profesionālās rehabilitācijas pakalpojumu, tā saturu un mērķi, nodrošinot tematiskās darbnīcas klātienē, ekskursijas pa telpām un citas aktivitātes. Pasākumu apmeklēja vairāk kā 50 interesenti, t.sk. pārstāvji no Latvijas Sabiedriskajiem medijiem.
- “Atvērto durvju diena tiešsaistē” – informatīvs pasākums tiešsaistes platformā “Zoom” ar tiešraidi Aģentūras Facebook profilā, sniedzot ieskatu par Aģentūras izglītības iestādēs īstenotajām profesionālās izglītības programmām.
- Informatīvās dienas pašvaldību sociālo dienestu darbiniekiem, kurās prezentēts profesionālās rehabilitācijas pakalpojums un informēti sociālie dienesti par valsts finansētu sociālās rehabilitācijas un ilgstošas sociālās aprūpes pakalpojumu, kā arī tā saņemšanas iespējām un nosacījumiem. Pasākumā piedalījās 432 speciālisti.
- “Brančs ar pievienoto vērtību. Profesionālās prasmes mūsdienu darba vidē.” – informatīvi praktisks seminārs darba devējiem, lai informētu par iespējām nodarbināt Aģentūras izglītības iestāžu absolventus, mazinātu stereotipus par personu ar invaliditāti nodarbinātību, dalītos ar labās prakses piemēriem un stiprinātu sadarbību.
- “13. Koledžas zinātniskā konference. Kompetences. Atbalsts. Integrācija”. – konferences mērķis bija aktualizēt pamatkompetenču attīstības veicināšanu personām ar invaliditāti sociālās integrācijas un profesionālās rehabilitācijas procesā.

Organizēta informatīvā uzņemšanas kampaņa, informējot sabiedrību par profesionālās rehabilitācijas pakalpojumu un izglītības iespējām Koledžā.

Aģentūra regulāri gatavo preses relīzes un citus informatīvos materiālus, lai informētu sabiedrību par pakalpojumiem un citām aktualitātēm.

6.3. Sadarbība

Aģentūra sadarbojas gan ar NVO, piemēram, Latvijas Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācija Sustento, Invalīdu un viņu draugu apvienību Apeirons, Latvijas Neredzīgo biedrību, Latvijas Nedzirdīgo savienību, Latvijas darba devēju konfederāciju, Latvijas Karjeras attīstības atbalsta asociāciju u.c., gan valsts pārvaldes un pašvaldību iestādēm, piemēram, Valsts un pašvaldību vienotajiem klientu apkalpošanas centriem, Nodarbinātības valsts aģentūru, Valsts izglītības attīstības aģentūru, pašvaldību sociālajiem dienestiem, izglītības iestādēm u.c.

Kopš 2015.gada 1.jūlija Aģentūra ir asociācijas “Eiropas rehabilitācijas platforma” biedrs, lai attīstītu rehabilitācijas pakalpojumus cilvēkiem ar invaliditāti. Pārskata periodā Aģentūras speciālisti piedalījās 25 darba grupās, konferencē, pieredzes apmaiņas un mācību vizīšu pasākumos, lai pilnveidotu un paplašinātu profesionālās zināšanas un prasmes, kā arī dalītos ar Aģentūras pieredzi un redzējumu ar Eiropas rehabilitācijas platformas dalīborganizāciju speciālistiem.

Aģentūra ir arī NVO biedrs: Latvijas koledžu asociācija, Latvijas veselības tūrisma klasteris, Latvijas karjeras atbalsta attīstības asociācija un Latvijas Viesnīcu un restorānu asociācija.

7. Aģentūras 2024.gadā plānotie uzdevumi

Aģentūras darbības efektivitātes uzlabošanai un pakalpojumu attīstības nodrošināšanai plānots:

7.1. nodrošināt kvalitatīvus pakalpojumus Aģentūras klientiem:

- Turpināt Eiropas Atveseļošanās un noturības mehānisma plāna 3.1.2.4.i. investīcijas „Sociālās un profesionālās rehabilitācijas pakalpojumu sinerģiska attīstība cilvēku ar funkcionāliem traucējumiem drošumspējas veicināšanai” projekta “RAITI. Rehabilitācija. Atbalsts. Iekļaušana. TālākIzglītība.” ieviešanu: pilnveidot Aģentūras infrastruktūru, īstenot neformālo aprūpētāju kompetenču apmācību programmu, īstenot pilnveidotā sociālās un profesionālās rehabilitācijas pakalpojuma izmēģinājuma projektu;
- Pilnveidot profesionālās rehabilitācijas pakalpojumu: aktualizēt un pilnveidot profesionālās izglītības programmas, veidojot darba tirgus tendencēm atbilstošu piedāvājumu. Pilnveidot profesionālās rehabilitācijas atbalsta pakalpojumu saturu, nodrošinot klienta funkcionālo traucējumu smaguma pakāpes un individuālajām vajadzībām nepieciešamā atbalsta apjomu pieejamo resursu ietvaros;
- attīstīt profesionālās rehabilitācijas pakalpojuma piedāvājumu sadarbībā ar citām augstskolām;

- nodrošināt studiju virziena “Tulkošana” studiju programmas “Surdotulks” un studiju virziena “Viesnīcu un restorānu serviss, tūrisma un atpūtas organizācija” studiju programmas “Viesnīcu servisa vadība” akreditāciju;
- izstrādāt profesijas standartu “Asistents personām ar invaliditāti” un profesionālās izglītības programmu;

7.2. nodrošināt klientiem piemērotu, pielāgotu un drošu vidi un infrastruktūru, pastāvīgi uzturot un uzlabojot rehabilitācijas pakalpojuma sniegšanas infrastruktūru;

7.3. informācijas un tehnoloģiju infrastruktūras nodrošināšana un pilnveidošana:

- uzturēt un papildināt IT nodrošinājumu, veicinot e-pakalpojumu attīstību, mazinot administratīvo slogu un birokrātiju;
- pilnveidot Aģentūras informācijas sistēmas, lai nodrošinātu ticamu datu uzkrāšanu, statistikas analīzi, dokumentu un informācijas apriti;

7.4. veikt sabiedrības informēšanu par Aģentūras darbu, t.sk. informēt sabiedrību par labās prakses piemēriem;

7.5. aktīvi strādāt EPR platformā, daloties ar pieredzi un pilnveidojot Aģentūras pakalpojumus;

7.6. uzlabot darba vidi un darba organizēšanas sistēmu, veicināt “zaļo domāšanu”;

7.7. veicināt Aģentūras darbinieku profesionālo pilnveidi.

Sociālās integrācijas
valsts aģentūra

Lietotie saīsinājumi

Aģentūra	Sociālās integrācijas valsts aģentūra
ČAES	Černobiļas atomelektrostacija
EPR	Eiropas rehabilitācijas platforma
FN	funkcionēšanas traucējumi
IS	informācijas sistēmas
LDDK	Latvijas darba devēju konfederācija
LKAAA	Latvijas karjeras attīstības atbalsta asociācija
NVA	Nodarbinātības valsts aģentūra
NVO	nevalstiskās organizācijas